

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobců:

1) **TATARKA s. r. o.**

sídlem Nádražní 421/150, 702 00 Ostrava - Moravská Ostrava

2) **ALBAEDEA s. r. o.**

sídlem Lesní 1104, 665 01 Rosice

oba zastoupeni advokátem Mgr. Michalem Varmužou

sídlem Kozinova 21/2, 787 01 Šumperk

proti

žalovanému:

Ředitel Celního úřadu pro Moravskoslezský kraj

sídlem nám. Sv. Čecha 8, 702 00 Ostrava

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. 173937-11/2019-570000-61 ze dne 29. 8. 2019 a č. j. 173944-14/2019-570000-61 ze dne 5. 9. 2019 a o uložení povinnosti žalovanému navrátit zadržené věci,

takto:

- I. Žaloby **se** v částech, v nichž se žalobci domáhali, aby soud uložil žalovanému navrátit zadržené věci do provozoven žalobců, **odmítají**.
- II. Ve zbytku **se** žaloby **zamítají**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce 1) se žalobou ze dne 14. 10. 2019 společně se žalobkyní společností Development Trade s. r. o. (dále jen „Development“) domáhali 1) zrušení rozhodnutí ředitele Celního úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „žalovaný“) ze dne 29. 8. 2019, č. j. 173937-11/2019-570000-61 o zamítnutí námitek žalobce 1) proti zadržení věcí, 2) toho, aby bylo žalovanému uloženo navrátit zadržená zařízení Pegasus a další věci do provozovny žalobce 1), a event. ve vztahu ke společnosti Development určení nezákonnosti zásahu spočívajícího v zadržení a odnětí zařízení Pegasus a dalších věcí, jakož i uložení povinnosti žalovanému zdržet se tohoto nezákonného zásahu do podnikání společnosti Development tak, že navrátí zadržené věci do provozovny žalobce 1).
2. Usnesením Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) č. j. 25 A 207/2019-26 ze dne 24. 10. 2019 byla žalobní žádání společnosti Developmnet vyloučena k samostatnému projednání a rozhodnutí.
3. Žalobce 2) se žalobou ze dne 14. 10. 2019 společně se žalobkyní společností Development domáhali 1) zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 9. 2019, č. j. 173944-14/2019-570000-61 o zamítnutí námitek žalobce 2) proti zadržení věcí, 2) toho, aby bylo žalovanému uloženo navrátit zadržená zařízení Pegasus a další věci do provozovny žalobce 2), a event. ve vztahu ke společnosti Development určení nezákonnosti zásahu spočívajícího v zadržení a odnětí zařízení Pegasus a dalších věcí, jakož i uložení povinnosti žalovanému zdržet se tohoto nezákonného zásahu do podnikání společnosti Development tak, že navrátí zadržené věci do provozovny žalobce 2).
4. Usnesením krajského soudu č. j. 25 A 208/2019-25 ze dne 24. 10. 2019 byla žalobní žádání společnosti Developmnet vyloučena k samostatnému projednání a rozhodnutí.
5. Žalobci se ve výše vymezených žalobách shodně domáhají přezkumu rozhodnutí, jimiž žalovaný zamítl jejich námítky proti zadržení věcí v jejich provozovnách, kdy ve všech případech se jednalo o herní zařízení provozovaná společností Development a podmínky nájmu částí provozoven žalobců byly obdobné. Jelikož spolu žaloby skutkově souvisí, krajský soud je postupem podle § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) spojil usnesením č. j. 25 A 207/2019-49 ze dne 13. 10. 2020 ke společnému projednání.

Shrnutí argumentů obsažených v žalobách

6. Žalobci ve svých žalobách shodně uvedli, že v jejich provozovnách došlo ze strany pracovníků Celního úřadu Moravskoslezského kraje (dále „CÚ“) k zadržení technických

herních zařízení Pegasus a dalších předmětů vztahujících se k těmto zařízením. V provozovně žalobce 1) v Moravské Ostravě došlo k zadržení dne 15. 8. 2019, v provozovně žalobce 2) v Ostravě-Porubě dne 20. 8. 2019. Žalobci byli CÚ v úředním záznamu o zadržení a odnětí věci označeni jako kontrolovaná osoba, u níž má CÚ podezření, že provozuje hazardní hru bez platného povolení. Žalobci shodně tvrdí, že společnost Development má od nich pronajatý prostor pro provozování technických zařízení se soutěží Pegasus a je subjektem, který tuto soutěž provozuje. Společnost Development si od žalobců pronajala část jimi užívaných provozoven za účelem provozu technických zařízení se soutěží Pegasus, což dokládají nájemní, resp. podnájemní smlouvy. Obsluhu zařízení si společnost Development zajišťovala osobami v pracovněprávním poměru na základě dohod o provedení práce. CÚ však s touto společností nijak nekomunikoval. Nezákonnost zadržení věcí a následného rozhodnutí o námitkách proti nim žalobci spatřují v tom, že CÚ nemá nijak podloženo ono důvodné podezření, že se v případě soutěže Pegasus jedná nebo může jednat o hazardní hru. Kritizují zejména nedostatečné vymezení principu náhody v soutěži, které by umožnilo zařazení hry do režimu zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „HazHZ“). Žalobci naopak tvrdí, že v soutěži Pegasus nefunguje žádný generátor náhody a všechna kola v soutěži jsou v zařízení pevně definována předem; jediné, co soutěžící nezná, jsou otázky v Pegasus bance, jejichž zodpovězení ovšem nezávisí na náhodě, nýbrž na znalostech soutěžícího.

Vyjádření žalovaného k žalobám

7. Žalovaný ve svých vyjádřeních k výše vymezeným žalobám shodně uvedl, že kontrolní skupina CÚ provedla v provozovnách žalobců kontrolu, kdy zjistila provoz technických zařízení, u nichž byla realizována kontrolní hra. Hra měla znaky kombinace náhodného, znalostního a dovednostního principu, a proto bylo pojato důvodné podezření na provozování hazardní hry bez povolení. Žalobci byli s ohledem na místo kontroly (tedy provozovnu provozovatele) označeni jako kontrolovaná osoba. Žalobci sice v námitkách tvrdili, že provozovatelem a organizátorem hry je společnost Development, která zařízení v provozovnách žalobců umístila a sama si zajistila vyplácení výher prostřednictvím osob v pracovněprávním vztahu na základě dohod o provedení práce. Žalobci nicméně nevěděli, kdo je vlastníkem oněch zařízení, a své tvrzení nedoložili. Společnost Development námitky proti zadržení nepodala. Žalovaný poukázal na to, že žalobce pokládá za provozovatele technických zařízení proto, že jsou to oni, kdo provozují provozovny, kde byla technická zařízení zajištěna, přístup k nim byl umožněn pouze v době provozu provozoven a obsluhovaly je osoby, které byly v provozovnách zaměstnány jako servírky žalobců. Žalovaným bylo rovněž zjištěno, že tyto osoby v provozovnách žalobců rovněž vyplácely výhry. S ohledem na tyto skutečnosti má žalovaný za to, že žalobci splňují definici uvedenou v § 5 HazHZ. Žalovaný pokládá za provozování hazardní hry i další činnosti, které jsou spojeny s tím, aby k přímé realizaci hry došlo, mezi něž zahrnuje i zpřístupnění provozovny, kde se hra hraje. Následně se žalovaný vyjádřil k povaze hry a prvku náhody v ní.

Posouzení věci soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné.
9. Pokud se týče skutkového stavu – jak plyne ze spisových materiálů – o tom není mezi stranami sporu. CÚ zjistil při výkonu dozoru v provozovnách žalobců herní zařízení, ohledně nichž pojal podezření na nelegální provozování hazardních her. Provedl proto zadržení technických herních zařízení TZ Pegasus a dalších předmětů s provozem zařízení souvisejících. O zadržení byly sepsány úřední záznamy. Proti úkonu CÚ podali žalobci námitky, v nichž oba mj. uvedli, že *„organizátorem a provozovatelem je společnost Developmnet Trade s. r. o. (...), kontrolovaná osoba neprovádí ani výplatu výher, veškerou obsluhu zařízení si zajišťuje společnost Developmnet Trade s. r. o. osobami v pracovněprávním vztahu na základě dohod o provedení práce“*. O všech námitkách žalovaný rozhodl napadenými rozhodnutími tak, že je zamítl.
10. Podle § 5 HazHZ se provozováním hazardní hry rozumí vykonávání činností spočívajících v uskutečňování hazardní hry se záměrem dosažení zisku, zejména příjem sázek a vkladů do hazardní hry, výplata výhry, další činnosti organizačního, finančního a technického charakteru související s uvedením hazardní hry do provozu a se zajištěním vlastního provozu, jakož i činnosti potřebné pro ukončení a vypořádání hazardní hry.
11. Podle § 121 odst. 1 HazHZ je osoba pověřená dozorujícím orgánem povinna zadržet věc, je-li zde důvodné podezření, že v souvislosti s jejím užíváním dochází k porušování tohoto zákona. Osoba pověřená dozorujícím orgánem ústně oznámí opatření o zadržení věci osobě, která má věc v době zadržení u sebe, a neprodleně vyhotoví úřední záznam, ve kterém bude uveden i důvod zadržení, popis zadržených věcí a jejich množství. Osoba pověřená dozorujícím orgánem předá kopii úředního záznamu osobě, která má věc v době zadržení u sebe, a stejnopis doručí dozorované osobě.
12. Podle § 121 odst. 2 HazHZ je dozorující orgán oprávněn uskladnit zadržené věci podle odstavce 1 mimo dosah dozorované osoby. Dozorovaná osoba nebo osoba, která má věc v době zadržení u sebe, je povinna zadržené věci osobě pověřené dozorujícím orgánem vydat. Odmítá-li vydání, budou tyto věci odňaty. O vydání nebo odnětí sepíše osoba pověřená dozorujícím orgánem úřední záznam. Osoba pověřená dozorujícím orgánem předá kopii úředního záznamu osobě, která má věc v době zadržení u sebe, a stejnopis doručí dozorované osobě. Náklady na skladování hradí dozorovaná osoba, které byla věc zadržena.
13. Podle § 121 odst. 3 HazHZ může proti uloženému opatření o zadržení věci dozorovaná osoba podat do 3 pracovních dnů ode dne seznámení s uloženým opatřením písemné námitky. Námitky nemají odkladný účinek. Ředitel celního úřadu rozhodne o námitkách bez zbytečných průtahů. Jeho rozhodnutí je konečné. Písemné rozhodnutí o námitkách se doručí dozorované osobě.
14. Podle § 121 odst. 4 HazHZ trvá zadržení věci do doby, než bude pravomocně rozhodnuto o jejím propadnutí nebo zabrání, případně do doby, kdy bude prokázáno, že se nejedná o věc, v souvislosti s jejímž užíváním dochází k porušování tohoto zákona. Zrušení opatření o zadržení věci provede písemně ředitel celního úřadu. Písemnost se doručí dozorované osobě. Pokud bylo zrušeno opatření o zadržení, musí být dozorované osobě zadržena věc

bez zbytečných průtahů vrácena v neporušeném stavu. O vrácení sepíše osoba pověřená dozorujícím orgánem písemný záznam.

15. Krajský soud se při posuzování žalob předně zabýval otázkou, není-li dána kompetenční výluka dle § 70 písm. b) s. ř. s., vylučující ze soudního přezkumu úkony správního orgánu předběžné povahy.
16. K parametrům nutným pro podřazení úkonu správního orgánu pod uvedenou kompetenční výluku se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 27. 10. 2009, č. j. 2 Afs 186/2006-54, publ. pod č. 1982/2010 Sb. r. NSS, kdy uvedl: „O rozhodnutí předběžné povahy, na které dopadá výluka podle § 70 písm. b) s. ř. s., se jedná, pokud ve vztahu k rozhodnutí konečnému splňuje kumulativně tři podmínky: časovou, věcnou a osobní. Je tedy vydáno v již zahájeném řízení o vydání rozhodnutí konečného nebo je zákonem stanovena přiměřená lhůta pro zahájení takového řízení a účinky předběžného rozhodnutí musí být omezeny do vykonatelnosti rozhodnutí konečného. Rozhodnutí konečné pak v sobě musí věcně zahrnout vztahy upravené rozhodnutím předběžné povahy a musí být adresováno mj. i subjektu, jemuž bylo určeno rozhodnutí předběžné.“ Ze shora popsané právní úpravy obsažené v § 121 HazHZ plyne, že zadržení věci může skončit jednak rozhodnutími o propadnutí či zabránění – jež by jistě mohla být předmětem následného soudního přezkumu – jednak zrušením opatření o zadržení věci, kde by správní žaloba přicházela v úvahu jen výjimečně. Jedná se o úpravu obdobnou úpravě, řešenou Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 As 27/2013-52, publ. pod č. 2993/2014 Sb. r. NSS, kde výluka dle § 70 písm. b) s. ř. s. shledána nebyla, a to právě proto, že na rozhodnutí o zadržení věci nemusí nutně navázat soudem přezkoumatelné rozhodnutí konečné. Krajský soud proto v nyní projednávané věci dospěl k závěru, že žaloby přípustné jsou. Shodný závěr učinil ve vztahu k ustanovení § 121 HazHZ i Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 27. 4. 2018, č. j. 30 Af 19/2017-60.
17. Následně se v projednávané věci krajský soud zabýval otázkou, jaké je právní postavení žalobců ve věci s ohledem na dvojí kategorii osob, s nimiž ustanovení § 121 HazHZ pracuje. Uvedené ustanovení totiž rozlišuje „dozorovanou osobu“ a „osobu, která má věc v době zadržení u sebe“, přičemž každé z nich přísluší jiný okruh práv a povinností:

dozorovaná osoba	osoba, která má věc v době zadržení u sebe
- doručí se jí stejnopis úředního záznamu o zadržení a vydání či odnětí věci - má povinnost věc vydat - hradí náklady na skladování zadržených věcí - může podat námitky proti opatření o zadržení věci - doručuje se jí rozhodnutí o těchto námitkách - doručuje se jí písemnost o zrušení opatření o zadržení věci - vydává se jí zadržená věc, je-li zadržení zrušeno	- ústně se jí oznámí opatření o zadržení věci - předá se jí kopie úředního záznamu o zadržení a vydání či odnětí věci - má povinnost věc vydat

18. Z výše uvedeného je pro rozhodování v nyní projednávané věci podstatné, zda jsou žalobci dozorovanou osobou, neboť jen takovéto osobě přísluší právo podat námitky dle § 121

odst. 3 HazHZ. Nejvyšší správní soud v rozsudku ve skutkově obdobné věci ze dne 6. 3. 2020, č. j. 1 As 347/2019-40, srovnal právní postavení obou kategorií osob a uvedl: „Uvedeným srovnáním (zde ve sporu o zadržení a odnětí věci) lze dospět k závěru, že ten, kdo provozuje hazardní hru, tj. vlastním jménem vykonává činnost uvedenou v § 5 zákona o hazardních hrách, například i tím, že k tomu využívá věc, kterou je oprávněn držet, ať už na základě vlastnického práva, či práva odvozeného, je dozorovanou (kontrolovanou) osobou. Naproti tomu ten, kdo pouze umožnil provádění činnosti hodnocené jako provozování hazardní hry, například i tím, že poskytne část stavby k umístění uvedené věci a současně je přítomen výkonu dozoru, je pouze povinnou osobou, kterou tíží jen některé povinnosti, stanovené v § 121 zákona o hazardních hrách. Z podstaty věci má také tato povinná osoba méně práv, než osoba dozorovaná (kontrolovaná), do jejichž práv může být zasazeno významněji.“

19. Ze skutkových zjištění, učiněných v projednávané věci plyne, že žalobci ve vztahu k provozování hry, označené žalovaným jako hazardní, právě jen poskytli část své provozovny k umístění herních zařízení, nic víc. Jak ze samotných zadržených písemností, tak zejména ze skutkových tvrzení žalobců v jimi podaných námitkách jednoznačně vyplynulo, že herní zařízení provozuje společnost Development, která také k obsluze těchto zařízení měla své pracovníky na základě dohod o provedení práce. Dovožovali-li žalovaný u žalobců postavení dozorované osoby jen ze skutečnosti, že pronajali část své provozovny společnosti Development, jedná se o úvahu, jež je v rozporu s právním názorem vyjádřeným ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu. Tento rozsudek navíc výslovně vylučuje užití rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2018, č. j. 1 As 207/2018-32, kde je za provozovatele hazardní hry označen i ten, kdo vědomě a aktivně vytvářel podmínky, aby technická zařízení mohla být umístěna a provozována v jeho provozovně, neboť toto vymezení je učiněno jen z hlediska deliktní odpovědnosti.
20. Za této situace soud uzavírá, že osoba, která toliko pronajme část své provozovny k umístění a provozování herních technických zařízení, není dozorovanou osobou ve smyslu § 121 HazHZ a nepřísluší jí tedy ani právo podat námitky.
21. Krajskému soudu v Ostravě je známo, že Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 12. 11. 2019, č. j. 29 A 150/2019-87, posoudil tuto otázku opačně. Nicméně v uvedené věci jednak neměl k dispozici shora uvedený právní názor Nejvyššího správního soudu, jednak vycházel ze skutkového závěru, že technická zařízení obsluhovali zaměstnanci provozovatele provozovny, nikoli zaměstnanci společnosti Development. V nyní projednávané věci je to však dle jednoznačných tvrzení všech žalobců společnost Development, která si obsluhu zajišťuje prostřednictvím osob, s nimiž má tato společnost uzavřeny dohody o provedení práce, a která si pronajímá prostor pro provoz technických zařízení.
22. Za dané situace žalobci sami tvrdili skutečnosti, na jejichž základě nemohli být vůbec osobami oprávněnými k podání námitek. Nebyli totiž dozorovanými osobami, nýbrž byli osobami, které měly zadržené věci v době zadržení u sebe. Uvedené námitky měly být žalovaným zamítnuty jakožto námitky podané neoprávněnou osobou dle § 14 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., kontrolního řádu.
23. Jestliže žalovaný námitky žalobců vypořádával meritorně, tak sice pochybil, nicméně výrok jeho rozhodnutí je správný. Věcným zdůvodněním postupu kontrolorů CÚ nemohli být žalobci nikterak zkráceni na svých právech. Soud podotýká, že je povolán

poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům osob (§ 2 s. ř. s.), nikoli bdít nad bezvadností výkonu veřejné správy. Soudní řád správní je normou „obrannou“, nikoli „kontrolní“ (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86, publikované pod č. 1764/2009 Sb. r. NSS). Pochybení veřejné správy, které se veřejných subjektivních práv osob nedotklo (ani z podstaty věci dotknout nemohlo), tak nemůže být důvodem pro kasační zásah správního soudu ve vztahu k napadenému správnímu rozhodnutí.

24. Vzhledem k tomu, že se soud nezabýval meritorním posouzením věci, nevyhověl ani důkazním návrhům k tomuto posouzení směřujícím.
25. Žalobci se ve svých žalobách kromě zrušení napadených rozhodnutí žalovaného navrhli, aby soud rozhodl o povinnosti žalovaného navrátit zadržené věci zpět do provozu žalobců. K tomu soud uvádí, že žalobci podali žalobu proti rozhodnutím žalovaného a zahájili tak řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s. Je-li žaloba tohoto druhu důvodná, pak soud dle § 78 odst. 1 s. ř. s. zruší napadené rozhodnutí. Zákon tedy nepřipouští, aby soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu uložil v případě důvodné žaloby obnovu stavu, jako to umožňuje s. ř. s. v případě žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu v § 87 odst. 2. Soud proto s ohledem na nepřípustnost uvedeného návrhu žalobců jejich žaloby v daných částech dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.
26. Ve zbylých částech soud z výše uvedených důvodů žaloby podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnul.

Náklady řízení

27. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy procesně úspěšnému žalovanému v tomto řízení nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 17. února 2021

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu